

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та продовжують позитивно оцінювати перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується посилення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 28.6% (у попередньому кварталі – 12.5%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%;
- **прискорення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 60.0% респондентів очікують, що зростання цін перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 40.0%), у цілому по Україні – 45.8%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 86.7% респондентів (у попередньому кварталі – 80.0%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств** нижчими темпами: баланс відповідей – 6.7% (у попередньому кварталі – 20.0%) (таблиця). У цілому по Україні – 18.3%;
- **значне зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 18.8% (у попередньому опитуванні – 18.8%). У тому числі реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – «мінус» 40.0% (у I кварталі 2021 року – 0.0%) (найнижчі оцінки серед регіонів). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – по 21.0%;
- **уповільнення зростання інвестиційних витрат** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 14.3% та 26.7% відповідно (у попередньому кварталі – 18.8% та 33.3% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0%;
- **значне зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства:** баланс відповідей – 93.8%. Ціни на продукцію власного виробництва зростатимуть також високими темпами: баланс відповідей – 68.8% (у I кварталі 2021 року – 100.0% і 68.8% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на сировину та матеріали (вплив чинника посилюється) (графік 7);
- **скорочення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – по 50.0% (у I кварталі 2021 року – 75.0% та 68.8% відповідно) (графіки 4, 6).

Головним чинником, що обмежує спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на сировину та матеріали (графік 5). Високо оцінено також вплив занадто високих цін на енергоносії та недостатній попит.

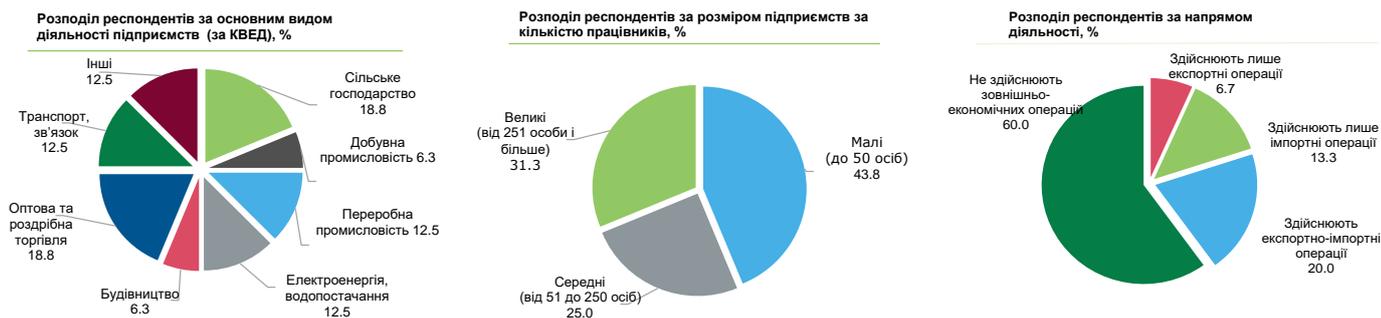
Підприємства області і надалі очікують **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом високими темпами (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Основним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів респонденти називають занадто високі ставки за кредитами (графік 10).

93.3% респондентів області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках** (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

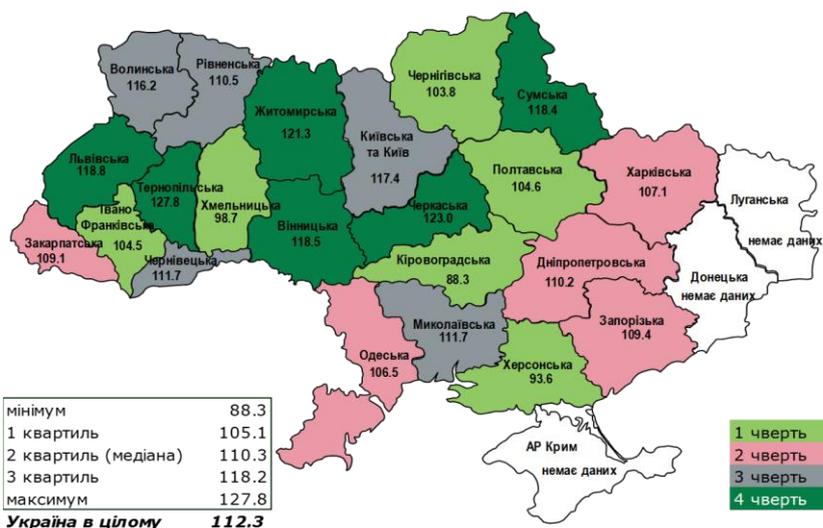
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 13.3% (у I кварталі 2021 року – 25.0%), у цілому по Україні – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** продовжив зменшуватися і оцінюється як **нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%);
- **ресурси виробничих потужностей** зменшилися. Підприємства області працюють **на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2021 року – 7.1%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 05–31 травня 2021 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

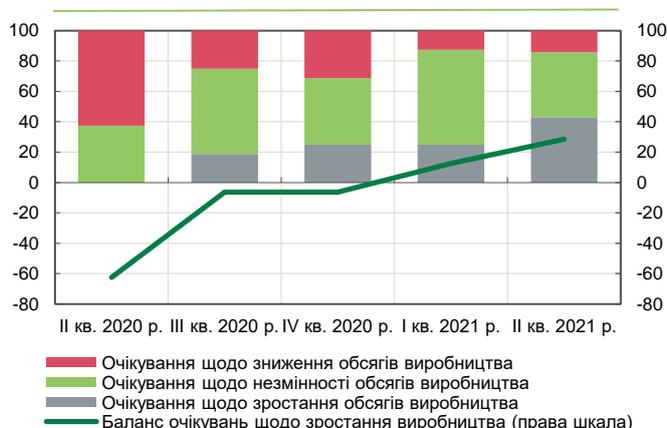
Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	-25.0	13.3	-12.5	20.0	6.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-26.7	6.7	7.1	18.8	-18.8
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-31.3	6.3	12.5	18.8	14.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-37.5	0.0	18.8	33.3	26.7
кількості працівників	-25.0	0.0	6.7	0.0	-6.3

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

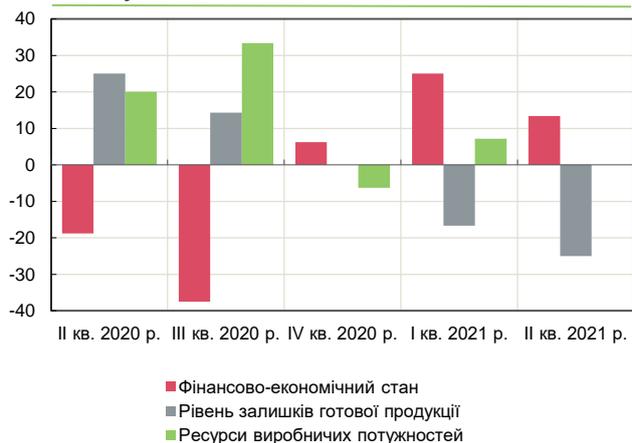
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

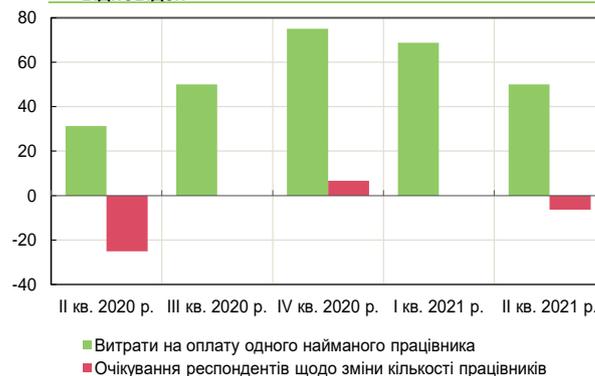
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

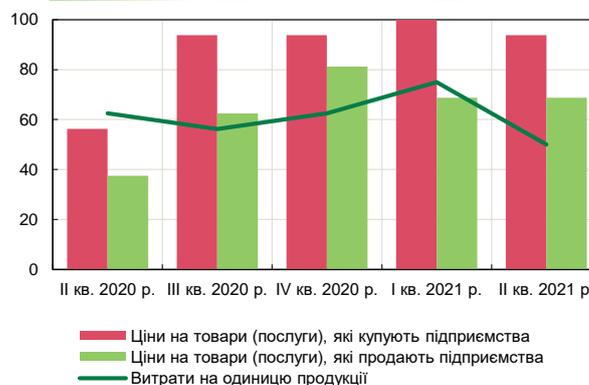
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

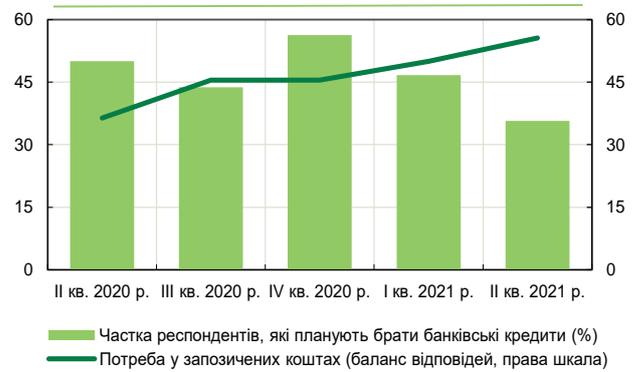
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

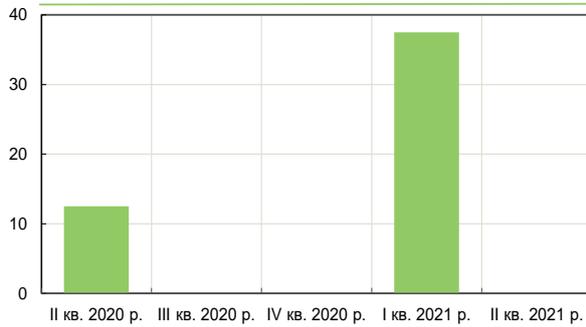
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

